

Smittsäkrad Besättning Gris

Är du med i något av de frivilliga salmonellaprogrammen? Har du någonsin funderat på hur du på bästa sätt förbättrar smittskyddet i din besättning? Då gäller det här i högsta grad dig! Nästa år ersätts de tre frivilliga salmonellaprogrammen för gris av ett enda heltäckande smittskyddsprogram - Smittsäkrad Besättning Gris. Håll ögon och öron öppna efter mer information från din hälsokontrollorganisation, djurhälsoveterinär eller besättningsveterinär. Här kommer lite förhandsinformation.

FRIDA KARLSSON

Gård & Djurhälsan

Det nya smittskyddsprogrammet Smittsäkrad Besättning Gris startar någon gång under 2016. Syftet med det nya programmet är att höja smittskyddet i svenska grisbesättningar. Målet är förhindra utbrott och spridning av smittsamma sjukdomar, både smittor som kan överföras mellan

djur men också mellan djur och människor. Genom att jobba med smittskydd långsiktigt och strukturerat förebygger du sjukdomsutbrott. Du förbättrar också på sikt både djurhälsa och produktionsresultat.

Detta är den första delen i en artikelserie som kommer att ge dig en bild av det nya smittskyddsprogrammet. Denna gång handlar det allmänt om programmet och om hur anslutningen är tänkt att gå till. I efterföljande artiklar kommer vi sedan gå in på enskilda områden i programmet och vilka regler som gäller. Snart är det dags att ta ställning till om du vill ansluta din besättning!

Smittsäkrad Besättning Gris kommer att drivas av Gård & Djurhälsan i nära samarbete med Sveriges Grisföretagare, Lundens Djurhälsovård och Distriktsveterinärerna. Tillsammans arbetar vi för att göra programmet så bra och verklighetsförankrat som möjligt, i samarbete med Jordbruksverket. Även enskilda privatpraktiserande grisveterinärer kommer att utföra besök i programmet.

Nytt för dig som djurhållare är att du på förhand kan önska vilken veterinär du vill ha besök av i programmet. Alla

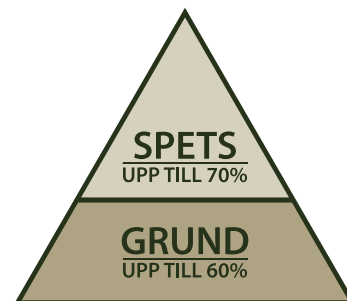
veterinärer som angett att de arbetar i ditt län och som gått en särskild utbildning är valbara för dig. I nuläget har vi 41 veterinärer spridda över hela Sverige som har visat intresse för att arbeta i programmet och bli din rådgivare och expert vad gäller smittskydd.

INTE BARA OM SALMONELLA

Programmet ersätter gradvis de frivilliga salmonellaprogrammen (i dag finns det tre olika) och går ihop i ett gemensamt smittskyddsprogram. Det nya programmet handlar inte enbart om smittämnet Salmonella, utan fokuserar på att bryta smittvägar och förebygga olika typer av smittor. Smittskyddsprogrammet baserar sig på en skraddarsydd riskbedömning och rådgivning, så att smittskyddsarbetet i varje enskild besättning blir så effektivt som möjligt.

SMITTSKYDDSDEKLARATION

Programmet bygger på två delar. Första delen är en egeninventering av gårdens rutiner (smittskyddsdeklaration). Den fyller du i på förhand, innan ditt veterinärbesök. Sedan får du en genomgång av besättningsens smittskydd av din veterinär

Ersättningsnivå från staten vid ett salmonellautbrott.

(gårdsbesök). Steg för steg går du och veterinären igenom smittskyddet vad gäller till exempel inköp av djur, utlastning, kadaverhantering och persontrafik.

Man måste inte vara perfekt direkt, men finns det brister i smittskyddet så hamnar de på en åtgärdslista och kommer att följas upp. Veterinären kommer med råd om hur du genomför förbättringar. Är bristerna omfattande så krävs ett återbesök, annars litat vi på att du förbättrar det du kan inom angiven tidsplan. En rimlig tidsplan kommer du och veterinären överens om tillsammans. Vid nästa ordinarie besök kollar veterinären att du genomfört det ni bestämt.

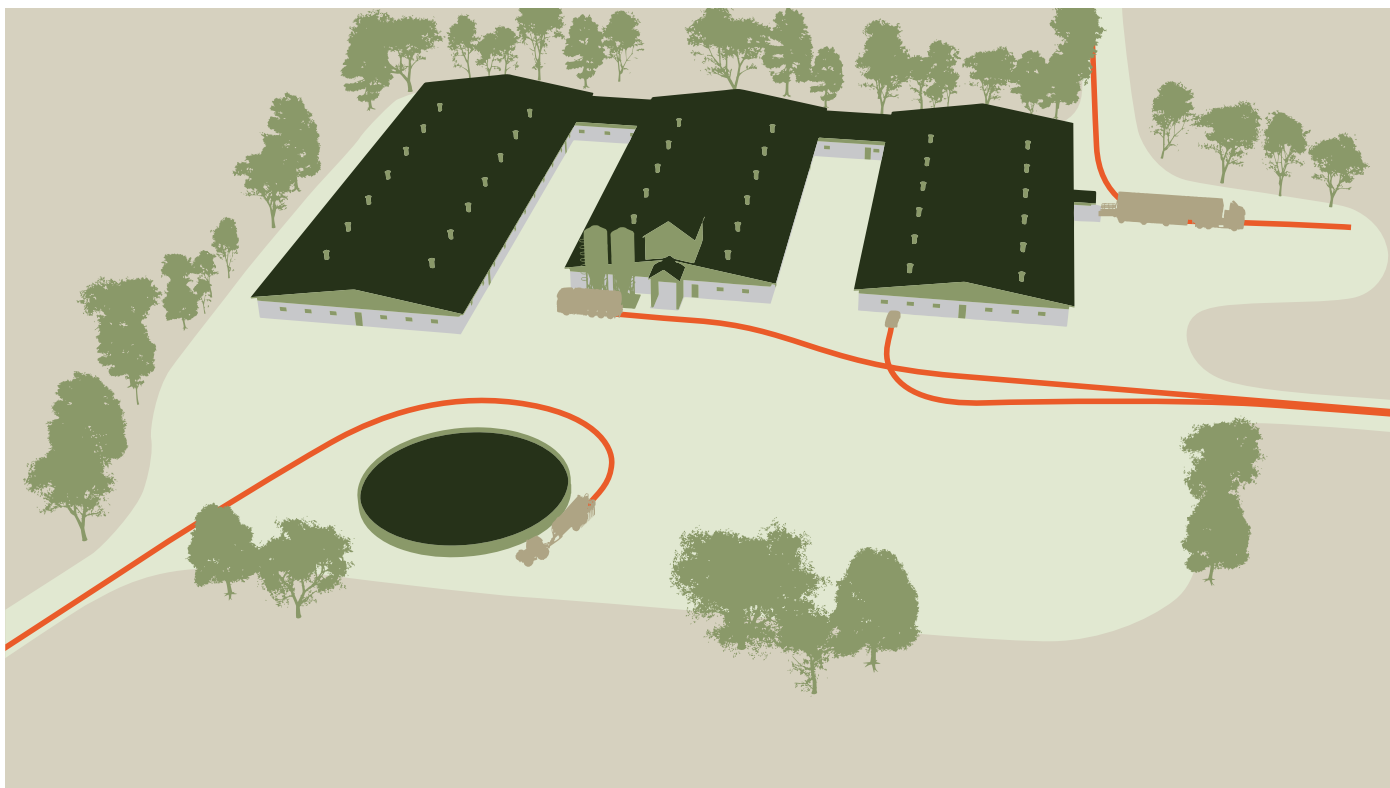

Gör en intresseanmälan på smittsäkra.se och önska en veterinär.

När du fått dina inloggningsuppgifter loggar du in och fyller i besättningsdata.

- snart verklighet!

Gårdens smittvägar är en av de saker som kartläggs tillsammans med veterinär inom Smittsäkrad Besättning Gris.

ILLUSTRATION: JOHAN WIKESTEDT

BESÖKSINTERVALL

Veterinärbesök i programmet sker normalt sett med tolv till 24 månaders mellanrum, beroende på produktionstyp och

besättningsstorlek. Vid dessa tillfällen görs en bedömning av vilken nivå gården befinner sig på. Här kan du se hur ofta din besättning får besök:

12 månader

Livdjursproducerande besättningar (kärnbesättning avel, kärnbesättning elit och gyltproducerande besättningar).

18 månader

Centralenheter inom suggring/pool med tillhörande satelliter.

Besättning och veterinär kopplas ihop av programadministratören. Grisföretagare och veterinär bokar datum för besök.

Fyll i och signera en smittskyddsdeklaration via webben.

24 månader

Övriga besättningar.

NYA PROGRAMMET HAR TVÅ NIVÅER

Viktigt att veta är att anslutning till programmet utgör grunden för ersättning enligt zoonosförordningen, i likhet med de gamla salmonellaprogrammen. En besättning kan vara ansluten på två olika nivåer, Grund eller Spets, utifrån hur hög smittsäkerheten är. Vid ett salmonellautbrott har besättningar anslutna till Grund möjlighet till statlig ersättning på upp till 60 procent och besättningar anslutna till Spets på upp till 70 procent av kostnaderna. Utöver den statliga ersättningen erbjuder vissa försäkringsbolag ytterligare skydd genom besättningsförsäkringen. Det är också möjligt att de kan ha andra villkor och fördelar kopplade till programmet. Hör efter med ditt försäkringsbolag!

Under en övergångsperiod ligger både gamla salmonellaprogrammet och nya smittskyddsprogrammet till grund för en högre statlig ersättning vid ett eventuellt salmonellautbrott. Detta är för att skydda besättningar så att man inte riskerar att hamna i ett glapp mellan programmen, men när

programstart för Smittsäkrad Besättning Gris har skett så kommer inga nya besök ske i salmonellaprogrammet. Räkna med att du bör ha ditt anslutningsbesök i Smittsäkrad Besättning Gris ungefär vid den tidpunkt då du brukar ha besök i salmonellakontrollen. Anslutningen sker inte av sig självt, du måste aktivt välja att gå med i programmet.

MER INFORMATION

På webbplatsen smittsäkra.se finns mer information om programmets innehåll och vilka krav som ska uppfyllas för att bli ansluten till programmet. Där finns också ett självtest och praktiska smittskyddsråd: www.smittsäkra.se. Vi kommer också gå igenom kraven i denna artikelserie, om du hellre läser om dem i tidningen.

Alla besättningar som idag är anslutna till något av de frivilliga salmonellaprogrammen kommer inför programstart att få mer information om Smittsäkrad Besättning Gris. Din hälsokontrollorganisation kan välja att kommunicera denna information på olika sätt, till exempel genom mailutskick, information hem i brevlådan eller via webbsidor. Inför programstart kommer alla

MER INFORMATION

Vill du veta mer om Smittsäkrad Besättning Gris?

Kontakta programansvarig veterinär Frida Karlsson. Du kan också gå in och läsa om programmet på www.smittsäkra.se

Frida Karlsson
programansvarig Smittsäkrad Besättning Gris
Gård & Djurhälsan
013-24 48 48
070-231 77 81
frida.karlsson@gardochdjurhalsan.se

Anna-Greta Enström
programadministratör Smittsäkrad Besättning Gris
Gård & Djurhälsan
0511-676 62
076-128 38 43
anna-greta.enstrom@gardochdjurhalsan.se

djurhälsoveterinärer, och dessutom många besättningsveterinärer, att kunna informera dig hur anslutningen går till. Veterinärerna går på kurs i Smittsäkrad Besättning Gris i december 2015, därefter är det fritt fram att fråga.

Känner du att du är intresserad av att ansluta din besättning? Gå in på www.smittsäkra.se och gör en intresseanmälan redan nu. Intresseanmälan är inte bindande. Vid programstart blir du kontaktad

och får information om hur du går till väga för att ansluta dig. Bland annat krävs inloggningsuppgifter till programmet webbsystem. Du kan också ringa programadministratör Anna-Greta Enström och göra en intresseanmälan. Vill du veta mer om programmet går det även bra att kontakta programansvarig veterinär, Frida Karlsson.

5 VETERINÄRBESÖK

Veterinären besöker besättningen och går igenom smittskyddet steg för steg tillsammans med grisföretagaren.

6 BEDÖMNING OCH ÅTGÄRDSPLAN

Smittskyddet diskuteras med veterinären och möjliga förbättringar tas upp. Veterinären bedömer om besättningen uppfyller kraven för Grund eller Spets. Ett elektroniskt protokoll signeras av båda.

7 ANSLUTNING

Gården är nu ansluten till Smittsäkrad Besättning Gris. Återkommande veterinärbesök görs med regelbundet intervall.